

CĂLĂUZA REDINȚEI

Publicație lunară

Noiembrie (Brumar)
nr. 11 (107) / 2025

Publicație de gândire, atitudine și spiritualitate ortodoxă
editată de Parohia „Sf. Vasile Tătărași” Iași, ROMÂNIA

Apare cu binecuvântarea Înaltpresfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Călători prin timp

Citiți în pagina 1

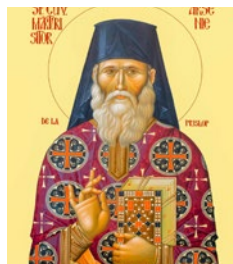
Scrisoare către anotimpul
colorat în portocaliu

Citiți în pagina 4

Boala, consecință a
păcatului?

Citiți în pagina 6

Sfântul Cuvios Mărturisitor
Arsenie de la Prislop

Citiți în pagina 14

Biserica purtând hramul „Sfântul Vasile cel Mare” se află în cartierul Tătărași din municipiul Iași, pe strada Vasile Lupu, nr. 40. Numele acestui cartier, odinioară sat la marginea de răsărit a Iașilor, s-a adăugat la numele bisericii pentru a o deosebi de alte biserici ieșene cu hramul „Sf. Vasile cel Mare”, ca de pildă cea din cartierul Nicolina. Imobilul bisericii este construit pe un teren situat la marginea de sud-vest a colinei Tătărașilor, delimitat la nord și la vest de străzile Vasile Lupu și Delfini, iar la est și la sud de proprietăți particulare.

Biserica a fost construită din piatră de Repedea și din cărămidă, dar, din păcate, nu are obișnuita pisanie, care să-i ateste vechimea și numele ctitorilor. Dintr-o însemnare făcută la anul 7268 (1760), pe Evanghelia Nifon, păstrată în patrimoniul bisericii, aflăm că „Evanghelia a fost donată bisericii Sf. Ierarh Vasile din Iași de către preotul Ioniță”. De aici concludem că biserica este atestată documentar în sec. al 18-lea. Scurta monografie consemnată în Registrul inventar din anul 1967, evocă „o legendă a locului” care vorbește despre breasla pescarilor, care ar fi ctitorit biserica pe la anul 1709, din inițiativa soților Vasile și Elena Șelaru.

Dragi enoriași, vă așteptăm în continuare să ne împărtășiți opiniile, sugestiile, articolele sau chiar micile întâmplări din viața dumneavoastră și în acest an, în scopul menținerii unei legături cât mai strânse între enoriașii parohiei noastre.

*„Când Dumnezeu te are drag
Și te ia în paza milei sfinte
Ca arme de-a lupta înainte
Nu-ți dă nici bătă nici toiaș
Îți dă pricepere și minte.”*

Colectivul de redacție

Călători prin timp

Prin voia Domnului, ne apropiem de una dintre cele mai binecuvântate perioade din timpul anului, postul Nașterii Domnului Iisus Hristos; perioadă care ne cheamă la pocăință, iar împreună cu reținerea de la mâncarea de dulce, ne ajută la înfrânarea de la patimi și ne deschide inima spre pace sufletească și spre dragoste curată, prin acceptarea și prin iubirea celui de lângă noi. Sfinții părinți spun că dacă vom avea credință, în timp, vom câștiga și pacea interioară, iar aceasta ne va călăuzi spre acceptarea și iubirea celui de lângă noi. Cu oarecare reținere, am decis să aștern câteva rânduri, pentru că observ, cu fiecare zi, cât de necesar și câtă binecuvântare este să ai pace în suflet, „cadou” de care nu ținem cont, decât foarte rar. Într-un articol trecut (Pacea în vreme de război), am încercat să aduc în prim-plan faptul că noi, creștinii, suntem într-un permanent război cu patimile, cu înfrânarea dorinței de a vorbi, dar și cu păcatele care stau ascunse în noi sau, care la prima vedere par neimportante. Acum, îmi dau seama că trebuie să pun accentul pe faptul că, pentru a dobândi pacea interioară este nevoie de mult mai mult. Este nevoie de multă iubire. Dacă nu aș scrie pentru o publicație cu caracter creștin, cu siguranță nu aș scrie deloc. Cum pot vorbi sau cine mă poate asculta vorbind despre liniștea sufletească, atunci când (aproape) toți cei din jurul meu sunt doar „călători prin timp” aflați într-o perpetuă stare de agitație, când fiecare se îngrijește doar de propriile sale interese și când cuvântul „empatie” este un termen necunoscut?

Liniștea interioară, numită adeseori „pace sufletească”, cred că este un „adânc fără limite”; sau mai bine spus, un deziderat după care nădăjduim sau chiar un „cadou” care ne poate schimba viața. După cum au constatat și Sfinții părinți, și eu am ajuns la concluzia că liniștea interioară își are temelia în credință și se desăvârșește prin iubire. Într-o lume tulburată, într-o lume deznădăjduită, liniștea interioară este o necesitate. Partea rea este că nu-i dăm nicio importanță, nu-i dăm nicio „șansă de supraviețuire”, pentru că în goana nebună după agoniseală, uităm ce înseamnă să ai pace, uităm că bunicii noștri s-au delectat în liniște sufletească, dar noi, cred că (poate) n-am cunoscut-o niciodată ca să știm ce am pierdut.

Cu tristețe trebuie să recunosc că viața mea se scurge printre oameni care nu au nici cea mai vagă urmă de credință, oameni care se nasc, trăiesc și părăsesc această

viață fără a-i înțelege scopul, oameni pentru care supremația este punctul forte al existenței, oameni care nu se acceptă între ei, care nu-și recunosc neputințele, oameni pentru care termenul „iubire” are un înțeles pur trupesc.

Cei care nu au înțeles ce înseamnă iubirea, nu au înțeles nici ce reprezintă postul. Așa după cum iubirea nu se rezumă la poftele trupului, tot așa scopul postului nu este de a nu mânca anumite alimente, ci înfrânarea de la alimente ne întărește în a ne „antrena” în războiul împotriva patimilor. Iar pentru a câștiga acest război, cu toții avem nevoie de antrenament...

Scotocind prin „lada de zestre”, am descoperit o povestioară, întâmplare pe care o cred ca fiind reală, care scoate la iveală adevărata latură egoistă a omului.

„Un soldat se întorcea acasă, după ce luptase în Vietnam. El își sună părinții din San Francisco:

-Mamă, tată, mă întorc acasă, dar înainte vreau să vă spun ceva. Am un prieten foarte bun pe care mi-ar face plăcere să-l aduc cu mine.

-Sigur, au răspuns. Ne-ar încânta să-l cunoaștem.

-Există ceva ce ar trebui să știți dinainte. El a fost rănit în luptă. A călcat pe o mină și a pierdut un braț și un picior. Și în afară de asta nu are unde să locuiască.

-Ce suferință!!! Regretăm mult să auzim asta. Vom încerca să-l ajutăm să găsească vreun loc pe la vecini.

-Nu, mamă, eu vreau ca el să locuiască la noi acasă! Ce să facă el acum și cine să aibă grijă de el?

-Dar, fiule, nu știi ce ne ceri? Avem propria noastră viață... Nu ne putem permite să îngrijim o persoană invalidă. Cred că te poți întoarce acasă și uită acest subiect. O să găsească Dumnezeu o soluție la problema lui!

Fiul, întristat profund, închise telefonul și niciodată nu au mai auzit de el. Câteva luni mai târziu, părinții au primit un anunț de la poliție, informându-i că fiul lor murise căzând de pe un pod. Atunci, îngroziți, au mers în San Francisco și au fost conduși la morgă pentru identificarea cadavrului. Ei l-au recunoscut și, spre groaza lor, au descoperit că fiul lor avea numai un braț și numai un picior. Prietenul fiului lor era, de fapt...el însuși.”

Cum poți spera să dobândești pacea interioară când nu poți iubi? Și cum poți iubi, dacă nu poți accepta pe cel de lângă tine așa cum este, cu bune și cu rele, cu calități, dar și cu defecte? Atunci când cerem Domnului Hristos să ne dea puterea de a ierta și darul de a iubi, El ne răspunde prin diferite conjuncturi ale vieții!

Cred și mărturisesc, că virtuțile se dobândesc prin rugăciune stăruitoare și prin „câștigarea” harului Duhului Sfânt. Atunci când poți accepta un om, atunci îl vei

putea ierta. Atunci când vei putea ierta din inimă, vei putea iubi, iar când vei iubi, vei dobândi și acea stare de liniște interioară. Pacea din suflet nu este ceva ce se poate cumpăra și nici nu se vinde „la kilogram”, ea se „cultivă” și se primește în dar de la Dumnezeu. Tot Sfinții părinți ne atenționează că orice dar dumnezeiesc, inclusiv liniștea interioară, se dobândește greu și se pierde chiar și la un singur gând de mândrie! Viața mi-a demonstrat că dacă nu am liniște și pace în suflet, voi avea un gol permanent pe care bunurile lumești nu îl vor umple niciodată.

Rezumând cele expuse în rândurile de mai sus, aflăm că liniștea interioară nu se poate dobândi doar „călătorind prin timp”, dar ceea ce este important de menționat, este că se poate pierde mult mai lesne decât se poate dobândi. De câte ori, sentimentul că cineva de la serviciu te-a nedreptățit nu ți-a produs o stare de tulburare lăuntrică? Prin ținerea de minte a răului sau prin dialogul cu gândurile nu ai simțit că indignarea sau mânia îți întunecă mintea? Tot așa (personal) am constatat că refuzul de a accepta pe cel de lângă mine cu defectele lui, îmi alungă pacea...iar diavoli abia așteaptă! Da, știu că unii vor spune că nu ei sunt de vină, ci vinovați sunt oamenii care ne nedreptățesc cu voie sau fără de voie; dar, cum credeți că s-au comportat cei care au fost contemporani Domnului Hristos?

Dragi prieteni, cred că este imposibil să avem pace în suflet, dacă nu ne vom ruga cu stăruință Domnului Hristos să ne dea puterea de a ierta și de a iubi pe toți oamenii. El, Dumnezeu fiind, știa că, de nu vom iubi pe cei care ne necăjesc, liniște sufletească nu va fi; tocmai de aceea ne-a dat porunca iubirii necondiționate. Într-adevăr, drumul spre acceptare, spre iertare și iubire este anevoios, dar și răsplata celor care se aventurează în această călătorie este nemărginită! Sfântul Siluan Athonitul spunea: „Să viețuim în pace și în dragoste, și atunci Domnul ne va asculta și ne va da tot lucrul folositor ce Îi vom cere.”. Cât de clar și de frumos!

Părinții din întâmplarea de mai sus sunt asemenea nouă. Nu suntem cu mult mai deosebiți decât ei. Oare de câte ori nu am ales să iubim pe aceia care sunt conform așteptărilor noastre, denigrând sau ignorând în același timp pe toți cei care ne incomodează sau care ne scot din starea de confort?

Închei aceste rânduri cu îndemnul de a ne ruga Domnului Hristos să ne dea putere pentru a accepta oamenii așa cum sunt ei, chiar dacă nu sunt conform așteptărilor noastre. Sunt convins că știți mai bine decât mine că nu vârsta este un criteriu pentru mântuire, ci prioritar este să existe o evoluție în viața duhovnicească. Important este să nu rămânem simpli „călători prin timp”, ci să ne străduim a spori duhovnicește, spre a ne dobândi liniștea și pacea prin harul Duhului Sfânt. Amin.

Har și bucurie!

Eugen Antohi, Parohia „Sf. Vasile” Tătărași

Scrisoare către anotimpul colorat în portocaliu

Dragă Toamnă,

Cât de frumoasă ni te-a lăsat Dumnezeu! Numai dacă stăm puțin să enumerăm praznicele din această perioadă, de la începutul anului bisericesc, Nașterea Maicii Domnului, sărbătoarea Sfinților Părinți Ioachim și Ana, a Sfintei Cruci, a Sfintei Parascheva, a Sfinților Dimitrie, a Sfinților Arhangheli, a altor Sfinți dragi mie precum Nectarie, Mina, Grigorie Palama, Ecaterina și Stelian, până la începutul postului Nașterii Domnului și încheind cu sărbătoarea Sfântului Andrei, ocrotitorul țării noastre; pe toate ni le dăruiești, învelite în har duhovnicesc!

Îmi aduc aminte de primele zile de școală și de primele zile de facultate, în care, de fiecare dată eram învăluți în peisaje colorate cu fel de fel de copaci ruginii, frunze uscate și crizanteme multicolore! Mă tăvăleam în covor de frunze și fotografiam minunile tale, până când aparatul rămânea fără baterie sau chiar fără memorie. Câte amintiri am adunat!

În ultimii ani, în fiecare sfârșit de săptămână, când ajung acasă, culeg din merele, perele, gutuile, nucile, strugurii și ciupercile pe care bunul Dumnezeu ni le-a dăruit spre hrana noastră și a celor dragi nouă! Mă bucur de ele și le privesc de parcă nu le-am merita! Sunt recunoscătoare și pentru borcanele cu dulceață, gem și zacuscă, pe care mama le pregătește pentru mai târziu. Nu sunt multe, dar...ce bogăție!

Toamnă, dragă, dacă aș putea să-ți mai cer ceva, pe lângă toate aceste daruri ale tale, ar fi doar să mai rămâi să ne mai bucuri puțin cu frumusețea ta și cu câteva raze de soare, după care știu că vom tânji mai târziu. Înainte de a pleca de tot, dă-ne binecuvântare pentru a duce un post ușor spre mântuirea sufletelor noastre, ca un răgaz în care să ne putem pregăti pentru bucuria Nașterii Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Pe lângă toate roadele, îmbogățește-ne și cu râvnă spre rugăciune, smerenie, milostivire și dragoste de semeni, prin care să biruim patimile și să sporim în faptele cele bune.

Mulțumim pentru toate, drag anotimp colorat în portocaliu! 🍁

*Cu drag,
Ioana*

*Ioana Sanciu, Parohia „Sf. Vasile” Tătărași
Ilustrație realizată de Thomas Little (Sursa: Instagram)*

Care este începutul Sfintei Liturghii și ce semnifică el?

Începutul Liturghiei îl face „binecuvântarea Împărăției”: „Binecuvântată este Împărăția Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh...”.

În Liturghie, creștinul e situat dincolo de temporalitate și spațialitate, el trăind cu anticipare timpul eshatologic, al Împărăției ce va să vină. Formula de început a Sfintei Liturghii prezintă o deosebită importanță în plan dogmatic, întrucât „Împărăția lui Dumnezeu este conținutul vieții creștine”, ea este „cunoașterea lui Dumnezeu, unirea cu El și viața întru El” (Pr. Prof. Dumitru Stăniloae).

Binecuvântând, preotul Îl închipuie pe Hristos, Care prin propria Sa jertfa a intrat în Sfânta Sfințelor din Cer, mijlocind pentru iertarea păcatelor noastre și reprimirea noastră în sânul Părintelui.

Hristos face însă numai începutul „reintegrării” noastre în Împărăția Sa, sarcina fiind în același timp și a noastră. Omul, cu libertatea îngustată de consecințele păcatului, caută să redobândească libertatea dintru începuturi, libertatea fiului lui Dumnezeu, integrat în Împărăția iubirii Acestuia. Binecuvântând această Împărăție la începutul Sfintei Liturghii, o cerem de fapt, o dorim vie și actualizată prin puterea și lucrarea Duhului Sfânt.

Binecuvântarea de început este importantă întrucât ea vestește faptul că putem să moștenim, din nou, ceea ce am pierdut odată cu căderea lui Adam, adică Împărăția cea veșnică. Împărăția e Treimică, însă în deplină unitate, „pentru că Dumnezeu nu e cunoscut ca un monarh singuratic, ci ca desăvârșita comuniune de trei Persoane” (Paul Evdokimov).

Apoi, semnul crucii cu care preotul însemnează cu Sfânta Evanghelie antimisul de pe Sfânta Masă în momentul rostirii binecuvântării arată că slujba care urmează să înceapă, se săvârșește spre pomenirea jertfei de pe cruce a Mântuitorului și că mântuirea noastră s-a realizat prin răstignirea și moartea pe cruce a Cuvântului și prin Sfânta Evanghelie.

Autor: Andrei Ungureanu

Sursa: www.doxologia.ro

Boala, consecință a păcatului?

Boala și suferința, realități marcante ale existenței noastre pământești, nu își au originea în Dumnezeu. Înțelepciunea lui Solomon ne vorbește despre moarte, cu care se încheie și boala, și suferința: „Dumnezeu n-a făcut moartea și nu se bucură de pierirea celor vii. El a zidit toate lucrurile spre viață și fapăturile lumii făcute spre a fi izbăvite”.

Prin Harul suflat de Dumnezeu asupra trupului alcătuit din pământ, omul putea să păstreze nestrăciunea. Sfântul Atanasie spune despre om că trăia o viață nemuritoare, ca unul ce „poseda darurile lui Dumnezeu și puterea proprie care-i vine de la Cuvântul Tatălui” și putea „să scape acestei condiții a naturii lor”, că „datorită Cuvântului Care era cu ei, stricăciunea naturii nu s-ar fi apropiat de ei”. Însă omul, înzestrat cu voință liberă, alege să se depărteze de Creator prin neascultare, pierde comuniunea cu Izvorul vieții, al sănătății, iar boala și moartea se înstăpânesc asupra-i. Sufletul a fost cel dintâi afectat, dar suferința lui s-a transmis și trupului. Astfel, păcatul strămoșesc poate fi considerat originea primară a bolii. „Din pricina păcatului neascultării îl asaltează bolile pe om”.

Moștenirea naturii umane căzute a lui Adam se perpetuează biologic, dar și spiritual, prin înclinarea noastră către păcat. Oamenii nu numai că moștenesc firea căzută, dar, prin voința proprie, devin și responsabili de păcat, care-i duce la boală. Clement Alexandrinul preia de la Platon ideea că „fiecare dintre noi își alege pedepsele atunci când păcătuiește cu voie”. Pedepsa am putea-o înțelege ca boală trupească. Se întâlnesc însă și situații în care boala se dovedește consecința exclusivă a împărtășirii naturii umane căzute, așa cum ne explică Hristos la episodul orbului din naștere: „nici el, nici părinții lui n-au păcătuît”.

Există numeroase cazuri de oameni cinstiți ca drepti sau Sfinți, neocoliți de bolile trupesti, ceea ce înseamnă că sănătatea sufletului nu o implică fără echivoc pe cea a trupului. Boala este folosită spre progresul spiritual al omului, dar și ca pildă de viețuire creștină pentru cei care nu au ajuns la o treaptă duhovnicească asemănătoare. Exemplul lui Iov, sporit duhovnicește în urma necazurilor sale, grăiește elocvent în acest sens.

Bolile pot fi determinate de suferințe ale sufletului, dar pot să apară providențial

în viața unui om sănătos sufletește, după cum starea de voinicie trupească poate să nu fie consecința unei sănătăți sufletești, ci să aparțină oamenilor bolnavi sufletește, precum spune psalmistul: „că n-au necazuri până la moartea lor”. Dar, adeseori, dezordinea spirituală își pune amprenta, în mod vizibil, măcar asupra chipului unui om, dacă nu și asupra sănătății sale. „Patimile își imprimă pecețile lor asupra trupului”.

Sănătatea și boala se pot privi ca două realități ale trupului, cu profunde conotații spirituale; ele nu au o valoare în sine, ci și-o capătă în măsura folosirii lor spre slava lui Dumnezeu, spre împlinirea poruncilor. Părinții îmbunătățiți se întrebau mereu, după o perioadă îndelungă de sănătate trupească, dacă Tatăl Ceresc nu a uitat să-i cerceteze, dacă nu cumva aceasta se întâmplă din pricina greșelilor lor, a nepocăinței sau a scăderii dragostei lor față de Dumnezeu. Ei vedeau în boală un prilej mai ușor de a păstra comuniunea cu Domnul, de a-L lăuda în suferință, căci tocmai atunci darul sănătății căpăta valoare și Dăruitorul era slăvit cu mulțumire. Boala nu afecta sufletul celor cu tărie duhovnicească, ci le prilejuia întărirea în dragostea de Dumnezeu, în credință și în răbdare. Suferința și boala ofereau astfel o nouă ocazie de cercetare a gândurilor, a faptelor, de reînnoire a pocăinței și de recunoaștere a darurilor venite exclusiv de Sus, de smerenie în fața atotputerniciei divine. „În orice boală, Dumnezeu ne vorbește despre mântuirea noastră și-și exprimă voința de a ne ajuta să o realizăm”.

Dimpotrivă, când fie sănătatea, fie boala trupească, îl îndepărtează pe om de Cel Atotputernic, ele se transformă în piedici înaintea mântuirii. Foarte frecvent, uitarea de Dumnezeu și căderea în patimi, întreținute de o stare de sănătate trupească, atrag după ele pierderea comuniunii cu Creatorul.

Dacă omul rămâne bolnav sufletește, sănătatea trupului nu-i ajută la nimic. „Să știm să disprețuim o sănătate stupidă care ne duce la păcat.”. Dacă trupul bolnav devine mijloc de îndreptare a sufletului, atunci boala se dovedește o manifestare a Providenței divine. Apostolul Pavel ne mărturisește că: „orice mustrare, la început, nu pare că e de bucurie, ci de întristare, dar mai pe urmă dă celor încercați cu ea roada pașnică a dreptății”.

În boală, modul de stabilire a legăturii cu Dumnezeu este rugăciunea. Omul se deschide astfel comuniunii cu Tatăl Cel din Ceruri, Care îl ascultă și Se apropie de el. Sfântul Isaac Sirul scrie că „rugăciunea este ajutorul cel mai tare al bolii”.

Autor: Arhimandrit Mihail Daniliuc

Sursa: www.doxologia.ro

Istoricul tainei Sfântului Maslu

Apostolii trimiși de Mântuitorul Hristos i-au tămăduit pe cei bolnavi și această slujire a fost continuată în Biserica primară, după cum dovedește fragmentul din Epistola Sfântului Iacov (5, 13-16). Așa cum Biserica s-a îngrijit de văduve și de orfani și a făcut colecte pentru săraci, tot așa a slujit și membrilor săi bolnavi. Totuși, avem puține informații asupra modului în care această slujire era îndeplinită în Biserica primară. Trebuie să ne mulțumim cu menționările ocazionale și cu cele câteva texte liturgice păstrate.

În Biserica postapostolică, cea mai veche mărturie păstrată cu privire la untdelemnul vindecării se găsește în Tradiția Apostolică, scriere a lui Ipolit, episcopul Romei, o rânduială bisericească timpurie, datând chiar de la începutul secolului al III-lea. Aici, untdelemnul pentru bolnavi este binecuvântat la Liturgia euharistică, îndată după sfințirea pâinii și a vinului.

Cel mai bun exemplu de rugăciune pentru sfințirea untdelemnului provine dintr-o colecție de rugăciuni din secolul al IV-lea, cunoscută sub numele de Evhologhionul lui Serapion, având ca autor un episcop egiptean. Colecția cuprinde trei rugăciuni de binecuvântare a untdelemnului, printre care și aceea pentru untdelemnul vindecării. De asemenea, această scriere cuprinde și o rugăciune specială „pentru punerea mâinilor peste bolnavi”, așa cum găsim în rânduiala de astăzi a slujbei, la sfârșitul ei.

Pe lângă aceste izvoare și altele câteva asemenea lor, avem foarte puține informații asupra modului în care rânduiala era săvârșită. Avându-și începutul ca în celelalte tradiții, ca ungere săvârșită acasă, suntem încredințați că, la început, pentru acest ritual se adunau preoții la casa celui bolnav, așa cum vedem în Epistola Sfântului Iacov, însă nu există nicio mărturie a unei slujbe formale de ungere a bolnavului.

Sfântul Chiril al Alexandriei se referă și el la această Taină atunci când îndeamnă la urmarea cuvintelor Sfântului Apostol Iacov: „Dacă tu ești bolnav în vreo parte a trupului...aduceți-vă aminte de Scriptura de Dumnezeu insuflată, care zice: Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoții Bisericii”. Chiar din această formulare se vede că oamenii nu erau îndemnați să se ducă la biserică, ci să-i cheme pe preoți la casa lor. Din unele canoane rezultă că preoții și episcopii aveau datoria de a-i

©doksologia.ro

vizita pe cei aflați în suferință.

Se pare însă că de la sfârșitul primului mileniu creștin, pe lângă aspectul privat, ungerea cu untdelemn capătă și un caracter ecleziastic sau bisericesc, fiind legat de săvârșirea Euharistiei, precum va fi apărut mai dezvoltat în secolele următoare. Astfel, asemenea celorlalte Taine, și Taina Sfântului Maslu se dezvoltă pe scheletul Sfintei Liturghii, fiind unit cu aceasta în săvârșirea ei. Ritualul ungerii cu untdelemn este introdus astfel în cultul divin public, fiind legat de săvârșirea Sfintei Euharistii, dezvoltându-se acest ritual și îmbogățindu-se cu toate elementele pe care astăzi le observăm în slujba ei. Am văzut că untdelemnul vindecării era binecuvântat după transformarea darurilor la Sfânta Liturghie. Din cele mai vechi texte bizantine mai observăm că rânduiala ungerii era săvârșită tot în cadrul Liturghiei Euharistice, ungerea urmând imediat după împărtășire.

Slujba Tainei Sfântului Maslu devine independentă de Sfânta Liturghie începând din veacurile XIII – XIV, întrucât Maslul trebuia să fie săvârșit și în afara acestui context liturgic, pentru bolnavii care nu se puteau deplasa să ia parte la Sfânta Liturghie. Citirea de șapte ori a epistolelor, a pericopelor evanghelice, a rugăciunilor, precum și ungerea de șapte ori – în general prezența numărului șapte – se impun tot în această perioadă și provin din faptul că înainte slujba se săvârșea în cadrul a șapte Liturghii, oficiate șapte zile la rând, în șapte biserici diferite.

Un document din veacul al XIII-lea indică faptul că trebuia ca, la sfârșitul slujbei, preoții să-și pună mâinile peste bolnav. Lucrul acesta nu este ceva nou, pentru că dubla finalitate, penitențială și terapeutică, a punerii mâinilor are fundament scripturistic. La începutul secolului al XIV-lea, punerea mâinilor a fost înlocuită cu punerea Sfintei Evanghelii deschise pe capul bolnavului, însoțită de o rugăciune penitențială.

Dacă vom compara ritualul așa cum este el astăzi definit în forma sa completă, fixată în secolele XV – XVI, cu formulele sale cele mai vechi, vom constata că regăsim în el majoritatea elementelor sale, chiar dacă într-o altă ordine și într-o altă măsură, având astăzi o dezvoltare cu o versiune mult mai amplă. Astfel, deși avem puține mărturii privind modul în care această slujire era îndeplinită în Biserica primară, sunt totuși suficiente pentru a arăta dezvoltarea peste veacuri și crearea a ceea ce numim astăzi Taina Sfântului Maslu, prin care suntem vindecați trupește și sufletește de către Hristos, Doctorul sufletelor și al trupurilor noastre.

Sursa: Jean Claude Larchet – „Viața sacramentală”, traducere de Marinela Bojin, Editura Basilica, București, 2015, pp. 405-412

Cum să începem practicarea Rugăciunii lui Iisus?

Cred că nu trebuie nicio pregătire pentru a începe practicarea Rugăciunii lui Iisus. Trebuie să începi numai a te ruga și rugăciunea însăși te va învăța cum să te rogi. Bineînțeles că trebuie să ai credința creștină în suflet și să nu încerci să practici Rugăciunea lui Iisus ca o formă asemănătoare cu yoga.

Deci, trebuie să fii înrădăcinat în tradiția Bisericii, să ai o viață sacramentală. Și, dacă e posibil, să ai un părinte duhovnicesc. Și acum vreau să subliniez mai întâi că trebuie să știi Cui te adresezi. Pentru că atunci când ne rugăm cu Rugăciunea lui Iisus invocăm numele lui Dumnezeu Însuși și Dumnezeu este prezent în numele Său. Este o formă de taină.

Unul dintre punctele esențiale ale credinței creștine este acela că lumea a fost creată de Dumnezeu și, pe de altă parte, că noi, oamenii, ne aflăm într-o stare de cădere, de greșală. Am spus că nu trebuie pregătire pentru a începe practicarea Rugăciunii lui Iisus, dar trebuie să dezvoltăm progresiv credința noastră în Persoana pe Care o invocăm. Pe de altă parte, când spunem „miluiește-mă”, adăugăm: „pe mine, păcătosul”. Deci, trebuie să invocăm numele lui Dumnezeu cu conștiința că suntem păcătoși.

Dar ce înseamnă a fi păcătos? Nu-i o categorie morală. De pildă, la mănăstire vin și se spovedesc credincioși care regretă că nu sunt buni și ei ar vrea să facă un efort pentru a deveni mai buni. Atunci, eu le răspund că „a fi creștin nu înseamnă a fi bun, ci a fi unit cu Dumnezeu”. Și bineînțeles că fiind unit cu Dumnezeu ești bun, dar într-un alt fel. „Păcatul exprimă separarea noastră de Dumnezeu”. În Noul Testament și la Părinții Bisericii, cuvântul „păcat” este aproape echivalent cu „moarte” și „diavol”. Suntem sclavii păcatului, după cum suntem sclavii diavolului și supuși morții. De aici această cerere adresată lui Dumnezeu, Creatorul și Mântuitorul nostru, de a avea milă de noi („Miluiește-mă, Dumnezeule...”) și de a ne elibera din această stare de păcat și de moarte. (Părintele Symeon de la Essex)

Sursa: Celălalt Noica – „Mărturii ale monahului Rafail Noica însoțite de câteva cuvinte de folos ale Părintelui Symeon”, ediția a IV-a, Editura Anastasia

Strofe pentru suflet

Împăcare

Cu sufletul spre Domnul am strigat:
Iisuse-al meu, de pacea Ta mi-e sete.
Mă ține lutul meu, de lut legat,
Și-n van vrea fierea lumii să mă-mbete.

Spre Tine merge dorul meu întreg,
La Tine-mi este orișice dorire.
Ci lasă-mă de lut să mă desleg,
Să vadă sufletu-mi a Ta mărire.

Mi-e sete de odihnă, Doamne-al meu,
Mi-s mâinile și tălpile o rană.
Din coastă sânge-mi picură mereu,
În drumul de păcat și de prihană.

Primește-mi, Bune, sufletul stingher,
Gătește-mi Însuși locul de hodină,
Mă lasă astăzi să mă înalț la cer,
Dezleagă-mă de haina mea de tină.

Și glasul Domnului grăi răspuns:
Durerea ta mă sfășie de milă,
Când plânsul tău la Mine a pătruns,
Mi-a înflorit o rană-n piept, copilă.

Ridică-n slavă ochii tăi uimiți
Și-Mi vezi durerea spinilor pe frunte;
Privește-n ochii Mei de plâns topiți
Și-n palme vezi-Mi chinurile crunte.

Eu n-am cerut atunci să vin în sus,
Deși Părintele ceresc Mi-e Tată;

Din cupă am sorbit amar nespus,
Și cupa Mea e-n veci nedeșertată.

Dar rana ta mă doare mai cumplit,
Pe cruce-am sângerat și pentru tine!
Te-am cunoscut din veci și te-am iubit,
Și-i grea povara dragostei depline.

Și-am îngânat, cu duhul umilit:
Primește-mă-n iubirea Ta cerească
Și lasă, Doamne-n lutul istovit,
Dureri și răni în sânge să-nflorească.

Autor: Zorica Lațcu

Lumina

Cu raza, bați din veci aceeași cale,
Cum vii din nesfârșit înspre-nserări,
În umbra noastră faci din nou cărări,
Să Te primim cu svon de osanale.

Te dăruiești cu rodul toamnei Tale,
Doar celor care plâng în așteptări,
Aluneci lin, căzând din zări în zări,
Spre duhuri care știu să fie goale.

Tu treci mereu în neguri nesfârșite,
Să biruiești amurgul prin Calvar
Și-n taina frumuseții negraite
Te naști de sus în foc de raze iar,

Ca să-mplinești minuni făgăduite,
Lumină, Tu, nespus de mare har!

Autor: Zorica Lațcu

Credința pentru copiii de toate vârstele

Pentru un sac cu bani

In timpul unui război, un colonel a fost rănit grav și dus de urgență la cel mai apropiat spital, unde a fost îngrijit cât se poate de bine. Dar, după un timp, acesta observă că la celălalt capăt al salonului se aflau două paturi cu bolnavi de care nimeni nu se apropia, nici măcar vreun doctor. O singură călugăriță stătea mereu cu ei și îi îngrijea cu multă dragoste, căutând să nu le lipsească nimic și rugându-se neîncetat. Întrebând de ce sunt bolnavii de la capătul salonului atât de izolați, colonelul a rămas mut de uimire, aflând că oamenii aceia suferă de o boală fără leac și că în scurt timp vor muri.

- Bine - a mai întrebat colonelul - dar călugărița care stă mereu împreună cu ei și îi îngrijește?

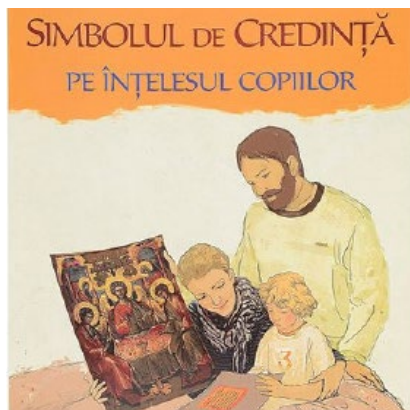
- Desigur că era sănătoasă - i-a răspuns un doctor, dar acum s-ar putea să se fi îmbolnăvit și ea. Noi n-am lăsat-o să se apropie, dar ea a insistat, spunând că cineva trebuie să-i îngrijească și pe oamenii aceia.

- Doamne, a mai exclamat colonelul, n-aș face așa ceva nici pentru un sac plin cu bani.

Din celălalt capăt al salonului, călugărița l-a auzit și, întorcându-se spre colonel, i-a răspuns liniștită și cu zâmbetul pe buze:

- Nici eu n-aș face acest lucru pentru un sac cu bani. Îl fac însă pentru o răsplată mult mai mare. Pentru mulțumirea pe care o citesc în ochii acestor oameni sărmani pe care pot să îi ajut și pentru răsplata pe care ne-o va da Dumnezeu fiecăruia dintre noi, după meritul nostru.

Sursa: Leon Magdan – „Cele mai frumoase pilde și povestiri Creștin-Ortodoxe”

Adevăratele minuni

Un tânăr fără credință spunea mereu că el nu crede în minuni. Dar, într-o zi, mergând pe stradă, a întâlnit un om care, plimbându-se încet, se oprea la tot pasul

și, privind în dreapta și în stânga, exclama întruna:

- Doamne, ce minune! Ce minunății mi-a fost dat să văd!
- Nu te supăra, a întrebat necredinciosul, dar la ce te uiți și te minunezi așa de tare?
- Cum la ce? La floarea aceasta minunată! Și la copacul de acolo și, uite, privește norii, cât sunt de frumoși!
- Ce ți-e, omule, a mai spus necredinciosul, n-ai mai văzut flori sau copaci până acum? Ce, până acum nu te-ai mai uitat niciodată pe cer să vezi norii și păsările zburând?

- Nu! - a răspuns omul. Vezi dumneata, până astăzi am fost orb din naștere, însă, cu o săptămână în urmă, familia m-a adus în acest oraș la un medic celebru care m-a operat și m-a îngrijit cu multă dragoste. Chiar azi dimineată mi-a scos bandajele de la ochi și, după ce a văzut că nu mai am nimic și m-am vindecat complet, m-a lăsat să plec. De când am ieșit din spital, mă plimb însă pe străzi și nu mă mai satur să privesc atâtea lucruri frumoase, atâtea minuni. Mulțumesc lui Dumnezeu pentru toate aceste lucruri frumoase pe care le-a creat și pentru faptul că mi-a ajutat să pot, în sfârșit, să le văd și eu și să mă bucur de ele. Dar, dacă tot ne-am întâlnit, spune-mi încotro găsesc o biserică, fiindcă vreau să aprind o lumânare și să mulțumesc Domnului pentru minunea pe care a făcut-o cu mine.

Impresionat de cuvintele omului, necredinciosul l-a însoțit pe acesta până la o bisericuță apropiată. Au intrat împreună, au aprins câte o lumânare și au început să se roage încet, în fața unei icoane. În sufletul său, omul necredincios până atunci a înțeles că nu lumea era de vină, ci el. Toate erau pline de frumusețe, toate erau minuni, dar el nu știa să le vadă. Trecea pe lângă ele, fără să le observe.

Ce minune este mai frumoasă decât o floare ce se deschide, oferindu-și parfumul? Adevăratele miracole nu trebuie să le vezi, ci să le simți. Și în orice creștin se întâmplă un miracol atunci când, apropiindu-se de ceilalți, prin dragoste, simte cum se apropie de Dumnezeu.

Sursa: Leon Magdan – „Cele mai frumoase pilde și povestiri Creștin-Ortodoxe”

Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop (28 Noiembrie)

Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie s-a născut la data de 29 septembrie 1910, la Vața de Sus, în Hunedoara.

A urmat Liceul Național Ortodox „Avram Iancu” din Brad, pe care l-a terminat ca șef de promoție, în 1929. Rămânând orfan de tată, care moare la 19 iunie 1926 din pricina tuberculozei, se înscrie la Academia de Teologie din Sibiu în 1929, beneficiind de o bursă acordată de Mitropolia Ardealului. În această perioadă își vinde casa de la Vața de Sus, în vederea continuării studiilor. Ulterior, ieromonahul Arsenie Boca, avea să declare că prima sa intenție a fost de a urma aviația la Cotroceni, fiind însă împiedicat de mijloacele materiale precare.

A primit, la recomandarea profesorului Nicolae Popovici, o bursă din partea Mitropolitului Ardealului Nicolae Bălan, pentru a urma cursurile Institutului de Arte Frumoase din București. În perioada 1933-1938 studiază la Academia de Belle-Arte din București, făcând parte dintre bursierii mitropolitului Nicolae Bălan. În primul an de studii, locuiește la Gheorghe Stăniloae (fratele lui Dumitru Stăniloae), alături de compozitorul Gheorghe Șoima. În anii următori va locui la mănăstirea Radu Vodă. În cadrul academiei, va studia și anatomia (cursul 1936-1937) cu dr. Francisc Rainer. Printre ceilalți profesori ai lui Zian-Vălean se vor număra: Costin Petrescu, Alexandru Tzigara-Samurçaș și George Matei Cantacuzino. Și în această perioadă este unul dintre studenții cu rezultate deosebite la învățătură. Diploma de absolvire poartă calificativul „foarte bine”.

În paralel, a audiat cursuri la Facultatea de Medicină, ținute de profesorul Francisc Rainer și prelegerile de Mistică creștină ale profesorului Nichifor Crainic, de la Facultatea de Teologie din București. Fascinat de lucrarea „Scara dumnezeiescului urcuș”, scrisă de Sfântul Ioan Scărarul, a tradus-o în limba română în doar cinci luni. Remarcându-i talentul artistic, profesorul Costin Petrescu i-a încredințat pictarea scenei care îl reprezintă pe Mihai Viteazul de la Ateneul Român.

În 1935, ca absolvent al Academiei Teologice, a fost hirotesit citeț și ipodiacon. Pe 11 septembrie 1936 a fost hirotonit diacon celibatar de către mitropolitul

Nicolae Bălan. În anul 1939 petrece trei luni la Muntele Athos. Aici a avut parte de o experiență duhovnicească formatoare în ceea ce privește viața de călugăr, pentru care optase încă din anii studenției de la Sibiu. La întoarcere a adus manuscrisele ce au stat la baza Filocaliei românești. A fost închinoviat la Mănăstirea Sâmbăta de Sus, din județul Brașov, iar în Vinerea Izvorului Tămăduirii din anul 1940 este tuns în monahism. În 1942 fost hirotonit preot și numit stareț al Mănăstirii Brâncoveanu, pe care a renovat-o. După ocuparea țării de către armata sovietică, Cuviosul Arsenie a fost arestat pentru prima oară la Râmnicu Vâlcea, pe 17 iulie 1945 și eliberat pe 30 iulie 1945, fiind găsit nevinovat.

La data de 14 mai 1948 a fost arestat din nou, pentru vina de a-i fi ajutat creștinește cu hrană pe luptătorii anticomuniști din Munții Făgărașului. Atât pentru aceste bănuieli, cât și din cauza notorietății sale printre credincioșii creștini, este schingiuit o lună și jumătate, silit să dea repetate declarații, fiind apoi eliberat.

Mitropolitul Nicolae Bălan l-a transferat de la Mănăstirea Sâmbăta, la Mănăstirea Prislop, în noiembrie 1948. Acolo a fost pus stareț, iar după ce lăcașul de cult a devenit mănăstire de maici, a devenit duhovnic al mănăstirii, cu întreruperi în perioadele de arestare și anchetare.

Pe 15 ianuarie 1950 a fost arestat pentru a treia oară, urmând să execute detenție „administrativă” la Canal, până pe 23 martie 1951. Eliberarea s-a datorat patriarhului Justinian Marina, care i-a semnalat ministrului Teohari Georgescu pericolul revoltării făgărașenilor.

De Rusalii, în 1953, a fost anchetat din nou, apoi dus în arest la Timișoara, Jilava și Oradea pentru 6 luni, din 5 octombrie 1955, până în aprilie 1956.

În anul 1959 i s-au înscenat nereguli financiare, pentru a fi scos abuziv din monahism și pentru a i se interzice să slujească la altar (post-mortem, în 1998, se revine asupra acestei decizii).

A urmat pibegia la București, unde a fost tot timpul ținut în marginalitate. A lucrat pe postul de pictor bisericesc, până la pensionarea sa din 1968, rămânând sub supravegherea Securității.

După anul 1984 se retrage la Mănăstirea Sinaia, iar pe data de 28 noiembrie 1989 trece la Domnul, fiind în vârstă de 79 de ani.

A fost înmormântat, după dorința sa, la Mănăstirea Prislop, la 4 decembrie 1989.

Sursa: www.doxologia.ro

Calendar creștin ortodox - Noiembrie 2025

1 S † Sf. doctori fără de arginți Cosma și Damian (*Pomenirea morților - Moșii de toamnă*)

2 D Sf. Mc. Achindin, Pigasie, Elpifidor, Aftonie și Agapie

Duminica a XXII-a după Rusalii (Bogatul nemilostiv și săracul Lazăr); Ap. Galateni VI, 11-18; Ev. Luca XVI, 19-31; glas 4, voscr. 10

3 L Sf. Mc. Acheptima Ep., Iosif pr. și Aitala diac.

4 M Cuv. Ioanichie cel Mare; Sf. Mc. Nicandru și Ermeu

5 M Sf. Mc. Galaction și Epistimia;

6 J Sf. Pavel Mărturisitorul, arhiepiscopul Constantinopolului; Sf. Cuv. Luca din Sicilia

7 V Sf. 33 de Mc. din Melitina; Sf. Cuv. Lazăr din Muntele Galisie

8 S †) **Soborul Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil și al tuturor cereștilor puteri**

9 D †) Sf. Ier. Nectarie de la Eghina, **Sf. Mc. Claudiu, Castor, Sempronian și Nicostrat**; Sf. Mc. Onisifor și Porfirie

Duminica a XXIV-a după Rusalii (Învierea fiicei lui Iair); Ap. Efeseni II, 14-22; Ev. Luca VIII, 41-56; glas 5, voscr. 11

10 L Sf. Ap. Rodion, Olimp, Erast și Sosipatru; †) **Sf. Cuv. Mc. Visarion de la Lainici**; Sf. Mc. Orest

11 M † Sf. M. Mc. Mina; Sf. Mc. Victor, Vichentie și Ștefanida; Cuv. Teodor Studitul

12 M Sf. Ioan cel Milostiv, Patr. Alexandriei; Cuv. Nil Pustnicul; †) **Sf. Martiri și Mărt. nășăuden: Atanasie Todoran din Bichigiu, Vasile din Mocod, Grigore din Zagra și Vasile din Telciu**

13 J †) Sf. Ioan Gură de Aur, arhiepiscopul Constantinopolului și mama sa, Sf. Antuza

14 V † **Sf. Ap. Filip, unul dintre cei 12 Apostoli**; Sf. Gridorie Palama, arhiepiscopul Tesalonicului; (*Începutul Postului Nașterii Domnului*)

15 S †) **Cuv. Paisie de la Neamț**; Sf. Mc. și Mărt. Gurie, Samona și Aviv

16 D † Sf. Ap. și Ev. Matei

Duminica a XXV-a după Rusalii (Pilda samarineanului milostiv); Ap. Efeseni IV, 1-7; Ev. Luca X, 25-37; glas 6, voscr. 1

17 L Sf. Ier. Grigorie Taumaturgul, Ep. Neocezareei; Cuv. Mărt. Lazăr Zugravul; Cuv. Zaharia

18 M Sf. M. Mc. Platon; Sf. Mc. Romano și Zaheu, diac.

19 M Sf. Prooroc Avdie; Sf. Sfințit Mc. Varlaam

20 J **Înaintprăznuirea intrării în Biserică a Maicii Domnului; †) Sf. Grigorie Decapolitul; Sf. Mc. Dasie**; Sf. Proclu, arhiepiscopul Constantinopolului

21 V (†) **Intrarea în Biserică a Maicii Domnului (Vovidenia)**

22 S Sf. Ap. Filimon, Arhip și Onisim; Sf. Mc. Cecilia

23 D †) **Sf. Cuv. Antonie de la Iezerul-Vâlcii**; Sf. Ier. Amfilohie, episcopul Iconiei

Duminica a XXVI-a după Rusalii (Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina); Efeseni V, 8-19; Ev. Luca XII, 16-21; glas 7, voscr. 2

24 L Sf. Sfințiți Mc. Clement, episcopul Romei și Petru, episcopul Alexandriei

25 M † Sf. M. Mc. Ecaterina; Sf. M. Mc. Mercurie

26 M Cuv. Alipie Stâlpnicul, Nicon și Stelian Paflagonul

27 J Sf. M. Mc. Iacob Persul; Cuv. Natanael și Pinufrie

28 V †) **Sf. Cuv. Mărturisitor Arsenie de la Prislop**; Sf. Cuv. Mc. Ștefan cel Nou; Sf. Mc. Irinarh

29 S Sf. Mc. Paramon și Filumen; Sf. Cuv. Pitirun

†) **Sf. Ap. Andrei, cel Întâi Chemat, Ocrotitorul României; Sf. Frumentie, Ep. Etiopiei;**

30 D †) **Sf. Ier. Andrei Șaguna, mitropolitul Transilvaniei**

Duminica a XXX-a după Rusalii (Dregătorul bogat - păzirea poruncilor); Ap. Coloseni III, 12-16; Ev. Luca XVIII, 18-27; glas 8, voscr. 3

Program liturgic

Luni

08:00 - 16:00

Program administrativ (Birou)

Acatist și Cateheză terapeutică

18:30 - 19:30

Grup suport AA

Marți

11:00 – 15:00

Vizită / Consiliere pastorală

16:30 - 18:30

Cateheză terapeutică

18:30 - 19:30

Grup suport AA

Vineri

09:00 - 10:30 - Sf. Maslu

10:30 - Sf. Spovedanie

18:00 - 19:00

Grup de sprijin AL-ANON

Miercuri

11:00 - 17:00

Vizită / Consiliere pastorală

18:00 - 19:00

ACA (Adulții Copii ai Alcoolicilor)

Sâmbătă

08:00 - 12:00

În perioada 1 Noiembrie - 30 Aprilie

16:00 - 16:45 - Vecernia

16:45 - Sf. Spovedanie

În perioada 1 Mai - 31 Octombrie

18:00 - 18:45 - Vecernia

18:45 - Sf. Spovedanie

Joi

11:00 – 15:00

Vizită / Consiliere pastorală

16:30 - 18:30

Duminică

08:00 - 12:00

Utrenia, Sfânta Liturghie

Cuprins:

	Pag.
Călători prin timp	1
Scrisoare către anotimpul colorat în portocaliu	4
Care este începutul Sfintei Liturghii și ce semnifică el? ...	5
Boala, consecință a păcatului?	6
Istoricul tainei Sfântului Maslu	8
Cum să începem practicarea Rugăciunii lui Iisus?	10
Strofe pentru suflet	11
Credința pentru copiii de toate vârstele	12
Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop	14

Colectivul de redacție:

Președinte:

Pr. Iulian Negru

Tehnoredactarea:

Eugen Antohi

Corectare text:

Ioana Sanciuc

Colaboratori:

Sorin Pavel

Xenia Cliucinicov

Gabriel Luca

Irina Ștefania Vaida

Adresa redacției:

Parohia Sf. Ierarh Vasile, str. Vasile Lupu nr. 40, Iași

Cod poștal 700309 - ROMÂNIA

Pr. paroh Iulian Negru

Tel: 0744 / 267661; 0746 / 649218

Email: parohiasfvasiletatarasi@gmail.com

Http: [//sfvasiletatarasi.iasi.mmb.ro/](http://sfvasiletatarasi.iasi.mmb.ro/)

Cont CEC - RO58CECEIS0136RON0122424